

Flere akademikere, men stadig alt for mange ufaglærte

Hver sjette ung falder gennem uddannelsessystemet

Flere og flere unge tager en akademisk uddannelse. I dag er det 28,2 pct. af en ungdomsårgang, der forventes at blive akademikere. Dermed er vi i mål med den tidligere regerings målsætning om, at 25 pct. af en ungdomsårgang skal have en akademisk uddannelse. Mens antallet af akademikere stiger markant, er der dog stadig en stor gruppe af unge, som falder gennem uddannelsessystemet. Hver sjette ung forlader i dag grundskolen uden at komme videre. Prognoserne for fremtidens arbejdsmarked viser et stort behov for uddannet arbejdskraft og overskud af ufaglærte hænder. Det er derfor afgørende, at vi får alle unge med på uddannelsesvognen.

af chefanalytiker **Mie Dalskov Pihl**

29. juli 2016

Analysens hovedkonklusioner

- De nyeste tal fra Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling viser, at 28,2 procent af en ungdomsårgang nu forventes at få en lang videregående uddannelse.
- Samtidig er det 16 procent af en årgang, dvs. hver sjette ung, der ikke har fuldført en ungdomsuddannelse 10 år efter, de gik ud af 9. klasse.
- Ser man på, hvordan uddannelsesniveaulet er 25 år efter afslutningen af 9. klasse, så er andelen, der ikke har fået en ungdomsuddannelse, på 11 procent.
- Fremtidens arbejdsmarked kalder på uddannet arbejdskraft. I dag er det hver sjette ung, der stadig ikke har en uddannelse ti år efter at have afsluttet grundskolen, og 186.000 unge under 30 år er hverken i job eller uddannelse. Det er alt for mange.

Kontakt

Chefanalytiker

Mie Dalskov Pihl

Tlf. 33 55 77 20

Mobil 26 20 40 36

md@ae.dk

Kommunikationskonsulent

Sarah Steinitz

Tlf. 33 55 77 16

Mobil 28 68 34 60

ss@ae.dk

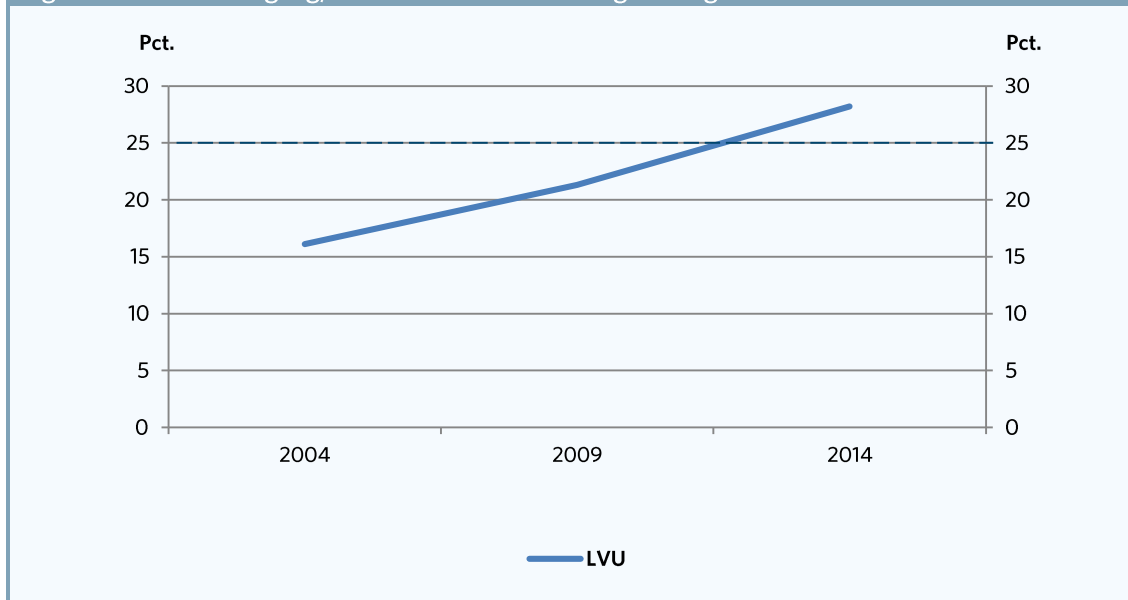
Flere bliver akademikere, men 16 pct. får ingen uddannelse

Det har i mange år været en politisk målsætning, at flere unge skulle tage en uddannelse. Som man kan læse i regeringsgrundlaget fra 2005¹, fremlagde den daværende regering en konkret målsætning om, at 95 pct. af en årgang skulle have en ungdomsuddannelse, dvs. enten en gymnasial uddannelse eller en erhvervsuddannelse.² Samtidig var det et mål, at 25 pct. af en årgang skulle have en akademisk uddannelse.

I denne analyse har vi kigget på tal fra profilmodellen i Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling. Profilmodellen er en prognosemodel, der på baggrund af de unges aktuelle uddannelsesadfærd frem skriver, hvordan uddannelsesniveaet kommer til at se ud for en given ungdomsårgang.

De nyeste tal fra Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling viser, at 28,2 procent af en ungdomsårgang nu forventes at få en lang videregående uddannelse, jf. figur 1. Således har man opfyldt målsætningen om, at 25 pct. af en årgang skal have en akademisk uddannelse.

Figur 1. Andel af en årgang, der forventes at få en lang videregående uddannelse

Anm.: Figuren viser andelen af en årgang, der forventes at få en lang videregående uddannelse 25 år efter 9. kl. Den stiplede linje repræsenterer målsætningen om at 25 pct. skal have en LVU.

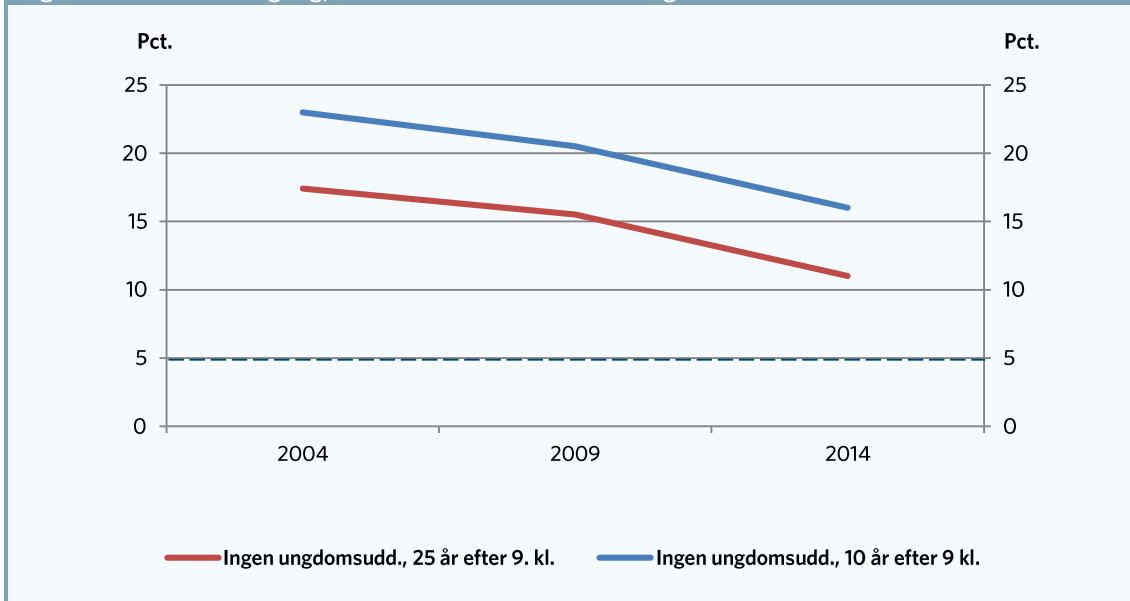
Kilde: AE pba. tal fra Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling

Derimod er man ikke i mål i forhold 95-procents-målsætningen om, at 95 procent af en årgang skal have enten en gymnasial uddannelse eller en erhvervsuddannelse. Det gælder uanset, om man ser på "de unge" 10 år efter afslutningen af 9. klasse eller 25 år efter 9. klasse. Det fremgår af figur 2, hvor man kan se, hvor store andele, der efter hhv. 10 og 25 år, stadig ikke har en ungdomsuddannelse. Som det ses, er det 16 procent af en årgang, dvs. hver sjette ung, der ikke har fuldført en ungdomsuddannelse 10 år efter, de gik ud af 9. klasse. Ser man på, hvordan uddannelsesniveaet er 25 år efter afslutningen af 9. klasse, så er andelen på 11 procent. Det er stadig 6 procentpoint mere end målet om, at 95 procent af alle unge skal have en ungdomsuddannelse. Der er altså stadig rigtig mange unge, som ikke får en ungdomsuddannelse.

¹ Se teksten her: http://www.stm.dk/publikationer/reggrund05/#Ungdomsuddannelse_til_alle

² Denne er siden ændret til, at 95 pct. skal have gennemført mindst en ungdomsuddannelse.

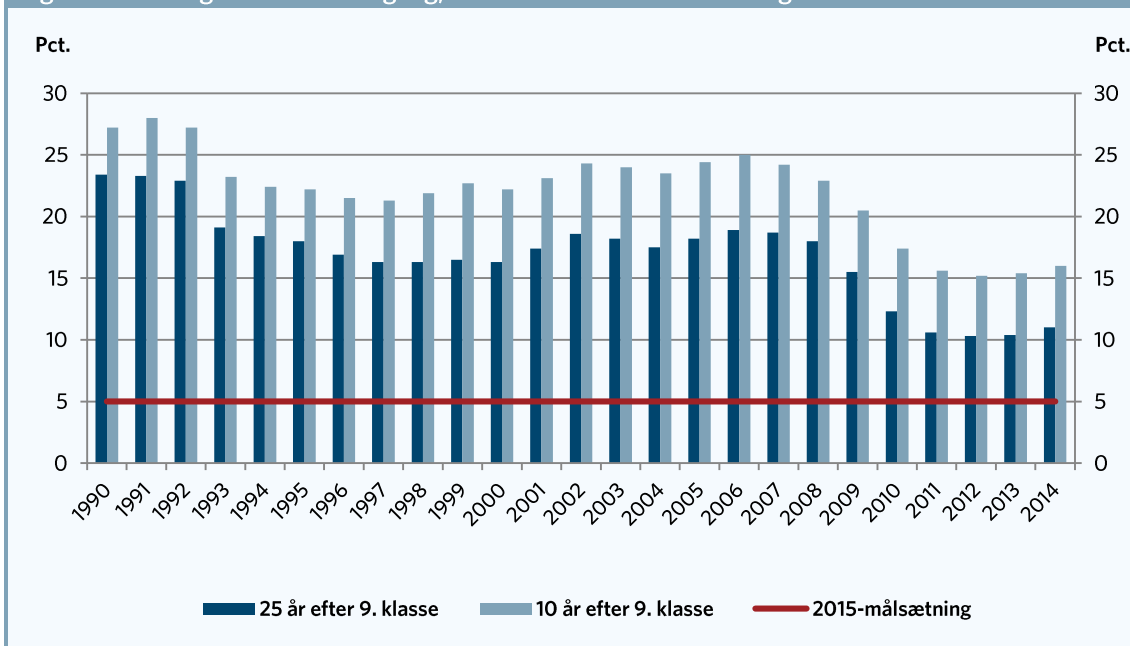
Figur 2. Andel af en årgang, der ikke forventes at få en ungdomsuddannelse

Anm.: Figuren viser andelen af en årgang, der forventes ikke at have fået en ungdomsuddannelse 10 og 25 år efter 9. kl. Den stiplede linje repræsenterer målsætningen om at 95 pct. skal have en ungdomsuddannelse.
 Kilde: AE pba. tal fra Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling

Udviklingen siden krisen har vist, at flere unge forventes at få en ungdomsuddannelse, men udviklingen er gået den gale vej de sidste to år. For 2012-årgangen forventede man, at 15,2 procent af en årgang ikke fik en ungdomsuddannelse, hvilket er steget til 16 procent for 2014-årgangen, der er de nyeste tal. Den positive udvikling, som krisen medførte – nemlig at flere unge gik i gang med en uddannelse – er dermed bremset. Når i dag man ser på de seneste tal for uddannelsesniveaet blandt de 25-26-årige, er der stadig langt til målet om, at 95 procent af alle unge skal have en ungdomsuddannelse. Pt. er der stadig ni procentpoint ned til målsætningen.

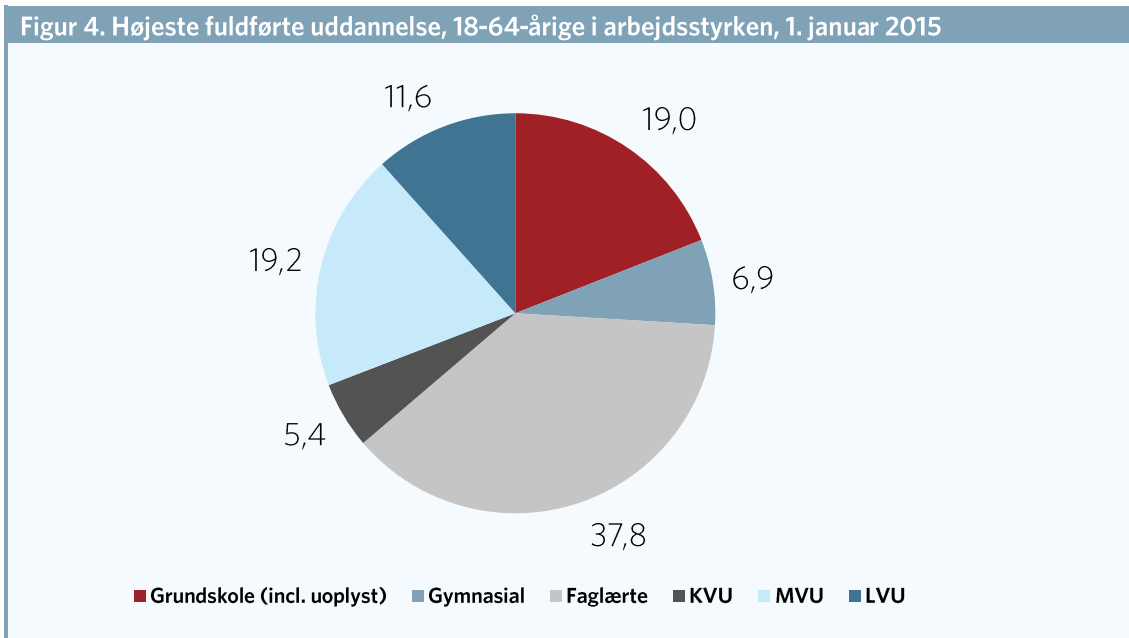
Figur 3. udvikling i andel af en årgang, der ikke forventes at få en ungdomsuddannelse

Anm.: Figuren viser andelen af en årgang, der forventes ikke at have fået en ungdomsuddannelse 10 og 25 år efter 9. kl.
 Kilde: AE pba. tal fra Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling

Fremtidens arbejdsmarked kalder på uddannet arbejdskraft

Ser man på, hvordan uddannelsesniveaet i arbejdsstyrken fordeler sig i dag, er det stadig hver femte, der ikke har nogen anden uddannelse end grundskolen. Tæller man dem med, som ikke har videre uddannelse end gymnasiet, når man op på, at hver fjerde i arbejdsstyrken har ikke en erhvervskompetencegivende uddannelse, jf. figur 4.

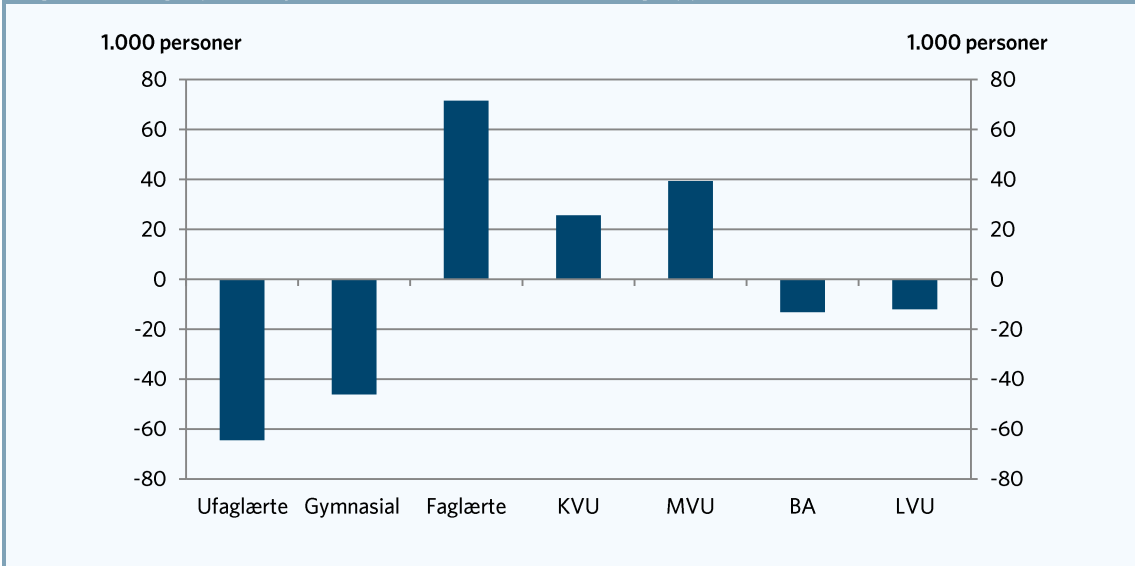

Anm. Excl. studerende.
 Kilde. AE pba. DST-registerdata

Tendenserne på arbejdsmarkedet peger i retning af, at der bliver stigende behov for uddannet arbejdskraft, mens efterspørgslen efter ufaglærte falder. De tusindvis af ufaglærte jobs, der er forsvundet siden krisen, kommer ikke igen. Samtidig stiller moderne produktionsmetoder og konkurrence krav til en veluddannet arbejdsstyrke.

AE har tidligere beregnet, at Danmark kommer til at mangle 70.000 faglærte, og at vi får overskud af akademikere frem mod 2025. Det fremgår af figur 4, der viser manglen på arbejdskraft i 2025. Det er derfor vigtigt, at vi holder fokus på, at alle unge får en uddannelse. I dag er det hver sjette ung, der stadig ikke har en uddannelse ti år efter at have afsluttet grundskolen, og 186.000 unge under 30 år er hverken i job eller uddannelse. Det er alt for mange.

Figur 4. Mangel på arbejdskraft i 2025 for uddannelsesgrupper

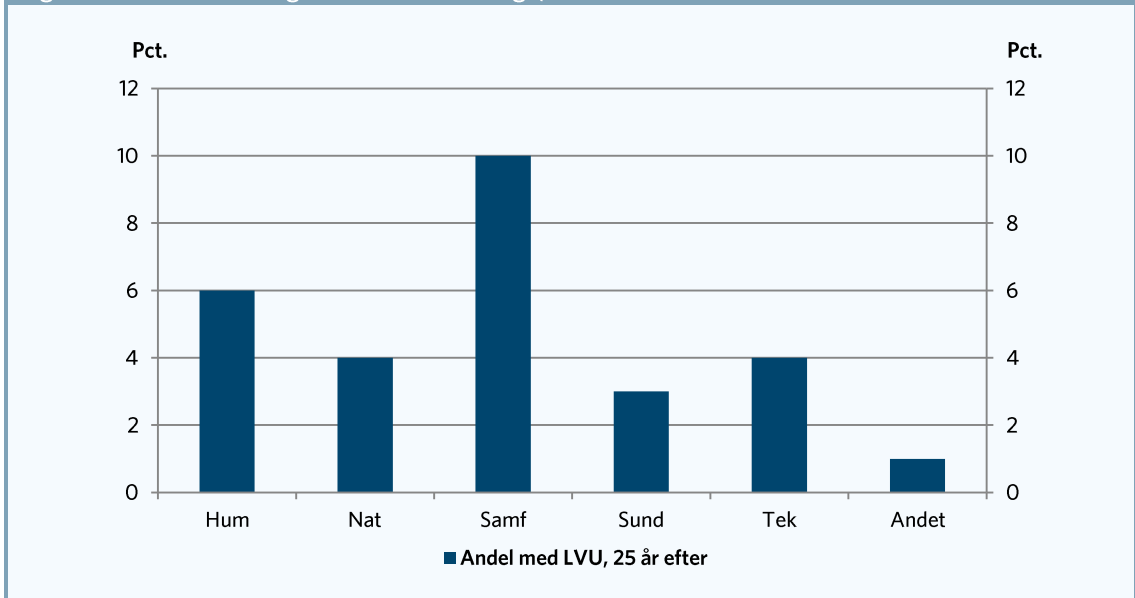

Anm.: Uddannelsesgrupperinger er de samme som i AE's arbejdsstyrkefremskrivning.
 Kilde: AE pba. data fra Finansministeriet og Danmarks Statistik

I takt med at flere og flere får en lang videregående uddannelse er det naturligt, at man diskuterer og evaluerer uddannelserne og optaget på dem. I prognoserne for fremtidens arbejdsmarked har vi set, at det især er de samfundsvidenskabelige kandidater, der vil være mange af. Frem til 2025 vil antallet af akademikere vokse med 181.000, og heraf vil de 51.000 være blandt samfundsvidenskabelige kandidater.

Dette bekræftes af de seneste tal fra ministeriet, som viser, at hovedparten af de 28,2 procent af en årgang, der forventes at få en lang videregående uddannelse, er samfundsfaglige. Samtidig er der under halvt så mange teknikere som fx ingeniører. Dette ses i figur 5, som viser andelen af unge, der forventes af få en akademisk uddannelse opdelt på retning.

Figur 5. Sammensætningen af andelen af unge, der forventes at få en LVU (2014)

Anm.: Figuren viser andelen af en årgang, der forventes at få en lang videregående uddannelse 25 år efter 9. kl. Den stiplede linje repræsenterer målsætningen om at 25 pct. skal have en LVU.

Kilde: AE pba. tal fra Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling